

M. V o n d r á č e k :

Příspěvek k rozšíření mechů na Plzeňsku.

Nejstarší souborná práce, která se zabývá mechy okolí Plzně, pochází od P. H o r y. (Lotos 1883, Versuch einer Flora von Pilsen.) H o r a uvádí 96 druhů (mimo jatrovek) a stručně i jejich rozšíření. U mnohých však neudává ani jediné lokality, případně označuje mech za hojný, ačkoliv některé nebyly na Plzeňsku znovu nalezeny. Neuvádí je ani F. M a l o c h r. 1913 ve své práci „Květena v Plzeňsku“, kde zpracovává jak plzeňský, tak i přilehlé okresy. Výčet jeho druhů je značně bohatší a popis rozšíření podrobný.

Některé sběry z Plzeňska publikoval J. V e l e n o v s k ý, mechy rodu *Bryum* J. P o d p ě r a. Na Přešticku a Nepomucku sbíral ještě F. N ě m e j c, v okolí Manetína B a u e r. Jinak Plzeňsko bryology mnoho nelákalo.

Sbíráám mechy na Plzeňsku od r. 1948 a zjistil jsem řadu dalších, případně častější výskyt druhů, které jsou uváděny pouze ojediněle. Téměř všechny jsem zaslal p. Z. P i l o u s o v i v rámci floristického výzkumu Čech a děkuji mu za jejich revisi i určení.

Dále uvádím jejich seznam:

Polytrichum gracile M e n z. — V mokřině mezi Boleveckým rybníkem a Košinářem; v rašelinsku severně Seneckého rybníka; v rašelině olšíně v údolí jižně od vrchu Krkavec.

Paludella squarrosa L. — V roce 1948 jsem nalezl tento již dosti vzácný mech v rašelinsku u Hůrce v okrese Plasy, asi 510 m n. m. Rostl na stěnách strouhy a dosahoval pouze 2—3 cm výšky.

Mnium stellare H d w. — Nebyl u nás dosud uváděn a skutečně není nijak častý, ač roste na ojedinělých lokalitách ve všech okolních okresech. Plzeň — na Dubové hoře u Litic ve vlhké roklině. Stříbro — mokrá roklina pod Čerňovicemi. Přeštice — na Černé skále u Radkovic. Plasy — na skalách u Nebřežin a na březích potoka pod Kočínem.

M. serratum B r i d. — Na kamenech, většinou spilitech: u Mže jižně od Sence, u Klabavy pod Chrástem a Sedleckem; na břidlicí mezi Malesicemi a Kotíkovem a u Úhlavy proti Hradišti.

Bryum cirratum H o p. et H o r n. — Na zdivu a ve spárách mostů v Kamenci u Horní Břízy a na Borech pod letištěm. Na břidličné skalce v údolí východně od Chotíně.

Webera cruda B r u c h. — H o r a ji uvádí jako hojnou, M a l o c h zná pouze jedinou lokalitu u Manetína. Je skutečně velmi častá na skalách všeho druhu, vzácněji na holé zemi.

Schistostega pennata H o o k. et T a y l. — Nález tohoto zajímavého mechu jsem učinil v r. 1948. Roste na břidlové skalce, v roklině mezi kótami 354 a 341 u Dolan u Chrástu ve společnosti *Webera cruda* a *Plagiothecium laetum*. Pokrývá plochu souhrně asi 1 m².

Ecalypta contorta L i n d b. — M a l o c h uvádí tento druh pouze na spilitové skalce u Bukovce, kde roste mezi porosty *Sesteria coerulea* S c o p. V povodí Berounky je však i dále na spilitech u Sedlecka a Nadryb; při Klabavě, západně Sedlecka pokrývá značné plochy. Na druhotných stanovištích je na př.: ve spárách zdva mostu u Dolan a v Kamenci u Horní Břízy. Na Přešticku je na zřícenině Skály u Radkovic. Všude s množstvím rozmnožovacích tělísek.

Syntrichia papillosa M o e n k. — Zatím jen na hrůšni u Štěnovic.

Barbula recurvirostris D i x. — Ve spárách zdva Lopaty u Štáhlavie a Skály u Radkovic; na spilitu v Českém údolí na Borech a na Valíku u Radobčic; ve Studeném dole u Bukovce; u Střely pod Dusníkem a Panholcem; na kamení v Malých potocích u Kopidla.

B. spadicea M i t t. — Velmi hojně na spárách mostu v Kamenci u Horní Břízy.

Schistidium alpicola L i m p r. — Na bulžníkových kamenech v Kornatickém potoce u pily a na hrázi Neslívského rybníka u Štáhlavie. Asi 380 m n. m. Na oplachovaných spilitových

skalkách u Radbuzy pod Liticemi roste ve var. *rivularis* Brid. při nadmořské výšce asi 311 m. K této variaci náleží pravděpodobně i *M a l o c h ů v* nález v Českém údolí, vzdálený od poslední lokality asi 3 km.

Coscinodon cribrosus S p r u c e. — Na spilitech v lomu pod mostem u Chrástu a u Sedlecka; rozsáhlý porost je rovněž na spilitu, pod mostem k Liticům na Borech.

Dicranum fulvum H o o k. — Na buližnickových skalách před branou do hradu Lopaty u Štáhlavic.

Dicranoweisia cirrata L i n d b. — Často na buližnickových skalách na Radyni, 565 m n. m. Na lesních balvanech nad ústím Kralovického potoka, asi 310 m n. m.

Cynodontium strumiferum D e N o t. — Buližníky na vrcholu Kokšína u Hořehled, 675 m n. m.

Archidium alternifolium S c h i m p. — Na naplaveném kaolinu ve smřčině u potoka sev. Třemošné.

Orthotrichum rupestre S c h l e i c h. — Na buližnickových skalách u hradu Lopaty.

Cirriphyllum piliferum G r o u t. — Na pařezech v Pytli u Božkova; u potoka pod Štěnovickým vrchem; v trávě u mlýna pod Českou Břízou; u myslivny na Nové Hospodě; v žulovém lomu na Vysoké u Čižic; na lesní půdě u hradu Bubnu pod Plešnicemi.

Eurhynchium Swartzii T u r n. — Na holé zemi u mostu pod letištěm na Borech; ve smrkovém lese nad Nekmřfí; na Dubovém vrchu u Litic; na Vysoké u Čižic; ve Studeném dole u Bukovce. Je tedy roztroušen po celém Plzeňsku.

Chrysohypnum chrysophyllum L o e s k e, f. *uliginosa* M o e n k. — V rašelinné olšíně u Kamenného rybníka vzácně.

Rhytidiadelphus loreus W t f. — Ve stinné rokli proti soutoku Berounky a Klabavy, asi 287 m n. m. Zajímavá je nízká poloha lokality! Na východním svahu Vysoké u Čižic, asi 470 m n. m.

Anomodon attenuatus H ü b. — V plzeňském okrese jsem jej zatím nenalezl. — Přeštice — na buližnickových skalách Skály u Radkovic. Blovice — na buližníku pod hradem Lopatou. Kralovice — v roklině u Kralovického potoka a Bílého potoka u Nebřežin. Stříbro — v rokli nad Mží mezi Dolany a Novými Dvory.

Rhytidium rugosum L i n d b. — Roztroušen na mnoha místech, ač jej *M a l o c h* uvádí pouze z jediné lokality. Plzeň — na spilitu u Sedlecka; na břidlici u Košetie; na lesní půdě u mlýna pod Českou Břízou; u Čižic; v Horním Kyjově u Malesie; u Letkova; Stříbro — v boru při Žebračském potoce u Dolan; Plasy — u Malých potoků a Kralovického potoka u Kopidla.

Heterocladium squarrosum L i n d b. — V rokli na východní straně Vysoké u Čižic, asi 470 m n. m.

Adresa autora: Miloslav V o n d r á ě k, Plzeň, Havířská 10.